

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 998761/3

בבית הדין הרבני האזורי נתניה

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא – אב"ד, הרב אברהם מייזלס, הרב אריה אוריאל

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד עופר אלפסי)

נגד

הנתבע: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד ארז יצחק קרט)

הנדון: פיצויי גירושין – לאחר החלת חוק יחסי ממון, מכוח הדין ומכוח הסכם

פסק דין

רקע

הצדדים נישאו בי"ב במרחשוון תשע"ד (16.10.2013) בנישואין אזרחיים בקפריסין.

אלו נישואין שניים לשני הצדדים כאשר לכל אחד מהצדדים ילדים ונכדים מנישואין ראשונים. לצדדים דירה משותפת ברח' [ב']. כמו כן יש לכל צד דירות נוספות על שמו. הצדדים חתמו על הסכם הממון בתאריך כ"א בתשרי תשע"ד (25.9.2013) וההסכם קיבל אישור של ביהמ"ש.

חיי הנישואין זרמו על מי מנוחות לדברי שני הצדדים עד שהתגלה חשד שהבעל ביצע עבירות מין בנכדת האשה. אחרי מעצר ומשפט התגבשה עיסקת טיעון והבעל יושב בבית הסוהר על כך. בעקבות המעצר לקה הבעל בלבו ואושפז בבית החולים [...] לצורך צינתור.

בתאריך [...] אחד עשר יום לאחר מעצרו, הגיש הבעל תביעת גירושין ובכרוך לה ענייני הרכוש, פירוק שיתוף ומזונות אשה. בתאריך י"ט במרחשוון תשע"ה (12.11.2014) התקיים דיון ראשון בבית הדין. בדיון התברר שלפי סעיף 6ג(2) להסכם הממון במקרה של פרידה הבעל ישלם לאשה סך של שלוש מאות אלף ש"ח. בסיום הדיון בתאריך הנ"ל ביה"ד נתן החלטה עקרונית שעל פי הסכם הממון שנערך בין הצדדים על הבעל לשלם לאשה סך של שלוש מאות אלף ש"ח מידית.

עם זאת, בתאריך א' בכסלו תשע"ה (23.11.2014) לבקשת הבעל, הוחלט על עיכוב ההחלטה האמורה עד לקיום דיון ושמיעת טענות הבעל לגבי חיובו זה. הבעל טען שהסעיף המדובר אינו חל במקרה דנן, שכן לפי סעיף 6ג(3) להסכם הממון, מאחר והגירושין נתקיימו בעטייה של האשה שהחליטה לסיים את חיי הנישואין בצעד חד צדדי לפיכך היא אינה זכאית לסכום הנ"ל.

האשה לעומתו מכחישה וטוענת שהיא ניסתה לתמוך בו במהלך המעצר והאשפוז ומעולם לא קיבלה כל החלטה על פירוד או גירושין מצידה. ואדרבה הבעל הוא זה שהחליט להגיש תביעת גירושין בבית הדין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

להוכחת דבריו נתקיימו דיוני הוכחות ודיונים נוספים בתאריכים: ט' בשבט תשע"ה (29.1.2015), י"ב בכסלו התשע"ו (24.11.2015) וז' באדר א' תשע"ו (16.2.2016) ובהם נחקרו הבעל והאשה, וכן עדים נוספים בהם בתה של האשה וחתנה, וביתו וחתנו של הבעל.

דיון אחרון בעניין התקיים בתאריך ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.2016) ולאחר מכן הוגשו סיכומים ע"י שני הצדדים.

בפני ביה"ד מונח אם כן, מלוא המידע בעניין שלפנינו. נתקיימו דיוני הוכחות, הוצגו מסמכים, נחקרו הצדדים וכן עדים משני הצדדים והוגשו סיכומים.

דיון

א. טענת הבעל לעניין נוסח ההסכם "פירוד מרצון"

לדברי ב"כ הבעל לשעבר, מכיוון שהאישה פנתה לעורך דין, ובייפוי הכוח כתבה שסיבת פנייתה היא למטרת גירושין, הרי שהיא התובעת את גטה ויצאו הגירושין ממנה. משמעות הדבר היא כי סעיף 6ג(3) בהסכם הממון, בו התחייב הגרוש לפני נישואיהם כי במקרה של גירושין האישה תפוצה בסך שלוש מאות אלף ש"ח לא מתקיים כיוון שהסעיף הנ"ל עוסק במקרה של פרידה בהסכמה.

הטענה כי תוקפו של סעיף זה הוא רק בגירושין בהסכמת הצדדים, נשענת על כותרת סעיף שש, שהיא "פירוד מרצון". ב"כ הגרוש חוזר ומדגיש בסיכומיו כי מכיוון שהגרוש לא יזם את הגירושין, הרי הסעיף הנ"ל אינו תקף.

טענה זו נדחית מיניה וביה. בראש הסכם הממון עצמו, במבואו, מובהר כי כותרות הסעיפים אינן משמשות לפרשנות הסעיפים. ממילא יש להתייחס לתוכן הסעיף בפני עצמו, בלי להתייחס לכותרת "פרדה מרצון".

ב. התחייבות הממונית שבהסכם במקרה של פרדה מחמת מעשי הבעל

כיוון שהצדדים לא נישאו כדת משה וישראל אלא בנישואין אזרחיים, לא נכתבה כתובה.

עם זאת הבעל חייב את עצמו בסעיף 6ג(2) שבמקרה של פירוד שבא ממנו, ישלם לאישה סך שלוש מאות אלף ש"ח. כלומר אף שאין חיוב כתובה שחייבם חכמים, שעיקר חיובו מתקנת חז"ל, ואדם יכול להוסיף על חיובו מעבר לכך, במקרה שלפנינו חייב האיש את עצמו.

ולפי זה יש לדון מה הדין בשעה שהאישה מגישה תביעת גירושין אולם הסיבה והגורם לתביעה היא התנהגות הבעל ומעשיו הרעים. ויש להתבונן מה תהיה ההלכה במקרה כזה בדין כתובה.

הלכה ידועה היא שאם האישה תובעת גירושין היא מפסידה את כתובתה. וכן אם האישה היא סיבת הגירושין. להלן לשון השולחן ערוך (אבן העזר סימן עז):

"האשה שמנעה בעלה מתשמיש, היא הנקראת מורדת; ושואלין אותה מפני מה מרדה, אם אמרה: מאסתיהו ואיני יכולה להבעל לו מדעתי, (ודוקא שמבקשת גט בלא כתובה, אבל אם אומרת: יתן לי גט וכתובתי, חיישינן שמא נתנה עיניה באחר, ויש לה דין מורדת דבעינא ומצערנא ליה) (ב"י בשם תשובת הר"ן וכן פירש"י בגמרא), אם רצה הבעל לגרשה אין לה כתובה כלל."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הא קמן שבשעה שהאישה היא סיבת הגירושין הפסידה את כתובתה, ותקנת חכמים – שלא תפסיד אלא לאחר הכרזה בת ארבעה שבועות בבתי כנסת וכו' – אינה עניין לנידון דידן. וכן (שם סימן קטו) אלו היוצאות שלא כתובה וכו'. כשהאישה גורמת בהתנהגותה לפירוק הבית, אין לה כתובה.

דין זה עולה גם מדברי הגמרא בגטין (מט ע"ב):

"וכ"ת, כי היכי דכי מפיק לה איהו תקינו לה רבנן כתובה מיניה, כי נפקא איהי נמי ליתקני ליה רבנן כתובה מינה? ת"ש: אשה יוצאה לרצונה ושלא לרצונה, והאיש אינו מוציא אלא לרצונו, אפשר דמשהי לה בגיטא."

משמע שהיה מקום לתקן כתובה ממנה אליו "כי נפקא איהי". ולא תיקנו מכוון שהגירושין תלויים בו ויכול לעכבם. לא תיקנו כתובה לבעל אך את כתובתה שלה תפסיד.

וכן כתב הכסף משנה (הלכות אישות פרק כד הלכה ג):

"דדוקא אם הוא מוציאה יש לה תוספת אבל אם היא רוצה לצאת אין לה תוספת דאדעתא למיפק לא אקני ליה"

וכן כתב הר"ן על הרי"ף מסכת כתובות (דף נט עמוד ב):

"ומיהו כי אמרינן דיש להן תוספת דוקא כשמוציאה הוא אבל אם היא רוצה לצאת אין לה תוספת דכי אקני לה אדעתא למיפק קמיה וכן הדין בשהתה עמו עשר שנים ולא ילדה ורוצה לצאת ובאה מחמת טענה דאמרה דבעיא חוטרא לידה דאין לה תוספת כיון שהיא רוצה לצאת ממנו אבל כל שהיא רוצה לעמוד תחתיו והוא מוציאה אף על פי שבדין מוציאה יש להן תוספת"

אולם במה דברים אמורים בזמן שהאישה גורמת לגירושין כגון אם מרדה מתשמיש או טענה מאיס עלי ללא אמתלא או בעוברת על דת ומאכילתו איסור. ואילו בשעה שהאישה תובעת את הגירושין והגורם והסיבה לגירושין הוא הבעל, ומחמת מעשיו הגרועים תובעת האישה את גטה, באופן זה אין האישה מפסדת את כתובתה.

כתב הטור (אבן העזר סימן קיח):

"מי שהיא תובעת לבעלה לגרשה ויצאו הגירושין ממנה אין לה מן הדין לגבות זולתו מה שהיא טוענת ויתברר מסכום נדונייתה ולא נחוש למה שימצא כתוב ממנה בכתובה."

כלומר מכיוון שהאישה היא סיבת הגירושין כפי שהדגיש הטור – ויצאו הגירושין ממנה, אז מפסידה את כתובתה. ומשמע שבמקרה שסיבת הגירושין נובעת מהבעל, אף שמגרשה לרצונו, אינה מפסידה את כתובתה.

וכן כתב המהרי"ט, הובאו דבריו בשיטה מקובצת (כתובות דף עב ע"א):

"בעל נמי אם נודר ואינו מקיים יוציא ויתן כתובה, שקובר את בניו ועוד שקובר את אשתו דכתיב אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתך. ונראה לי דכ"ש הוא - האשה שהיא מפסדת דינה ומה שראוי להנתן לה המשועבד לה בעת שנשאה, קנסינן לה שתצא בלא כתובה. כ"ש בעל דלא מפסיד מידי אלא מה שנשתעבד לה דיוציא ויתן כתובה וכן נמי אם מאכילה דברים האסורים או טבל או נבלות וטרפות שתוכל אשתו לתבוע גירושין ממנו ויוציא ויתן כתובה."

וכן כתב בשו"ת תשב"ץ (חלק ב סימן ח):

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

“עוד שאלת: אשה שבעלה מצער אותה הרבה עד שמרוב הצער היא מואסת אותו והכל יודעים בו שהוא אדם קשה הרבה והיא אינה יכולה לסבול אותו לרוב הקטטות והמריבות וגם שהוא מרעיבה עד שהיא שנאה את החיים והיא אינה יכולה לבא לב"ד מפני שאחד מבעלי ההוראה הפחידה שאם תשאל כתובתה בב"ד שתפסיד אותה הודיענו מהו הדין בזה.

תשובה: קרוב הדבר בזה שיוציא ויתן כתובה דקי"ל "לחיים ניתנה ולא לצער" דנפקא לן מקרא דכתיב "כי היא היתה אם כל חי" – בפרק אף על פי (סא ע"א) ואפילו במדיר את אשתו בדברים שאין לה צער כל כך אמרי' יוציא ויתן כתובה כדאיתא בהמדיר בהרבה מקומות (ע ע"א, עא ע"ב) דוק ותשכח כ"ש בצער תדיר שיש לנו לומר יוציא ויתן כתובה לפי שאין אדם דר עם נחש בכפיפה. ומ"מ אם היא מרוב שיחה וכעסה הולכת לב"ד ותובעת כתובתה לא הפסידה כלום.

וכן מצינו בדברי החזון איש (אבן העזר סימן סט סעיף כב):

“האומר אי אפשי אלא כמנהג הפרסיים דאמר יוציא ויתן כתובה, נראה דיש להן תוספת וכ"ש המורד מתשמיש או האומר איני זן ומפרנס דמחייבין ליה לגרש, יש לה תוספת. וכן במדיר את אשתו יש לה תוספת. דכל שהוא מעיק לה, הוי כמוציאה לדעתו, וכל כך בהגמ"ר להדיא.

ויש מקום לומר דאלו שכופין אותו להוציא מודה ר"ח דיש להן, דכיון דאנוסה היא, חשיב כמוציאה לדעתו.”

סברת הלכה זו היא שמי מהצדדים שנושא בעול האשמה לפירוק הבית יפסיד את זכויותיו הממוניות – יוציא ויתן כתובה או תפסיד את כתובתה.

אמנם עדיין מקום שאלה עמי, מדוע לא כתבו הבית יוסף והב"ח נושאי כלי הטור את מקורו או סברתו בדין זה. ואף לא הביאו מרן המחבר בשלחנו? האם נאמר שלמדו בדברי הטור כי דין זה הוא תקנה שתיקנו חכמי טוליתולא, שהרי בסימן קי"ח מביא הטור את תקנות טוליתולא. ואם הלכה זו היא מתקנתם הרי אינה נוהגת למעשה.

אולם עיין בשו"ת פני משה להרב נפתלי יוסף פריינד (פולין, תר"כ – תרצ"ג) שאף שהבין בדברי הטור שהינם מתקנות טוליתולא, מכל מקום פסק להלכה כדין זה מדברי הטור במקום אחר (סימן קנד סעיף ד):

“בטוענת שאין לו גבורת אנשים ושואלת גט. אם מגרשה בלא כפיה, ייתן לה כתובה. ועיין ב"ש ס"ק כ' שכתב שמדברי הרא"ש והטור נראה דאף תוספת כתובה אית לה. ומדוע אית לה כתובה ותוספות הא היא תובעת הגט.

ומסקנתו שם:

“נ"ל דהא דכתב הטור דאם היא תובעת הגירושין אין לה כתובה לא מדינא קאמר, רק שזהו תקנת טוליתולא [...] אבל באמת מדינא אית לה כתובה מהראיות שזכרנו.”

ועיין בספר עטרת דבורה (חלק א סימן לו עמודים 244–255) שהביא מדברי כמה אחרונים שפסקו כטור באישה התובעת גירושין תפסיד את כתובתה רק אם היא תובעת בשאט נפש וללא כל סיבה.

לפי זה, אף שבנידון דידן לא נכתבה כתובה, אותה סברה מתקיימת ביחס לחיוב שחייב הגרוש את עצמו בהסכם הממון. ומכוון שהגרוש נשפט והורשע על תקיפת נכדתה של הגרושה,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ואף ריצה עונש מאסר על כך, הרי שיצאו הגירושין ממנו. צדקה הגרושה בפנייתה לעו"ד לצורך תביעת גירושין. וכי תוכל אישה להישאר במחיצת בעל שתקף את נכדתה והואשם על כך? ! לפי זה מכוון שלא הגרושה סיבת הגירושין, חייב הגרוש לשלם לה כפי שהתחייב בסעיף 6(ג) סך שלוש מאות אלף ש"ח.

לפיכך חוזר ביה"ד על החלטתו מיום י"ט במרחשוון תשע"ה (12.11.2014) המחייבת את הבעל בתשלום שלוש מאות אלף ש"ח בהתאם להסכם ממון שבין הצדדים.

ג. פיצויי גירושין

הגרושה תובעת פיצויי גירושין בסך מיליון ש"ח.

תביעה זו נדחית משתי סיבות:

1. בסעיף הקודם חייב ביה"ד את הגרוש בתשלום שלוש מאות אלף ש"ח אותו חייב את עצמו בהסכם הממון שביניהם. חיוב זה עצמו הוא עבור פיצויי הגירושין אותו חייב הבעל (כמעמדו אז) את עצמו.

2. ב"כ הגרושה מגבה בסיכומיו את בקשתו בפסק דין מביה"ד הגדול מיום כ"ט בשבט תש"ה. אך בשנים קודמות לעיתים חייבו בתי דין בפיצויי גירושין, אולם מטרתם הייתה לשכנע את האישה להסכים לקבל גט. כלומר חיוב זה היה במקרים שההליך הסתיים בהסכמה. עיין בפד"ר [...]]

פיצויים נפסקו גם במקרה שבני הזוג לא נפקדו בפרי בטן, והבעל רוצה לקיים מצוות פרייה ורבייה ובמקרה שאין האישה אשמה במניעה. עיין פד"ר (חלק יב פס"ד הרבנים מרדכי אליהו, אברהם שפירא ושלום מזרחי זצ"ל):

"כאשר עילת הגירושין היא טענת הבעל שרוצה לקיים מצוות פרייה ורבייה, וכשמחלת האשה באה לא באשמתה, נוהגים בתי הדין לחייב את הבעל לשלם לאשה פיצויים בנוסף לכתובתה."

במקרה זה, שסיבת הגירושין היא רצון הבעל לקיים מצוות עשה, יש לדון כמה הוצאות צריך אדם להוציא לצורך קיום מצוות עשה, וכדאי את בכתובות (דף נ ע"א): "באושא התקיננו, המבזבז – אל יבזבז יותר מחומש. תניא נמי הכי: המבזבז – אל יבזבז יותר מחומש, שמא יצטרך לבריות."

עוד נהגו לפסוק פיצויים במקומות שלא התקבל חרם דרבינו גרשום שלא לגרש אישה בעל כורחה, במטרה להגן על זכויות האישה. עיין שו"ת הריב"ש (סימן צט):

"כל שפייס אותה בדברים ובעניינים שאשה כמותה הייתה מתרצת בכך כגון שיוסיף לה על כתובתה ויעשה לה ויתורים אחרים ושלא יכניס צרתה לביתה אלא שיהיה לה בית מיוחד ושלא יגרע שארה כסותה ועונתה לפי כבודה ויותר וכיוצא באלו הדברים ועדיין לא נתפייסה ולא נתרצית לו בזה יש לומר שהוא אנוס."

וכן כתב שו"ת רדב"ז (חלק א סימן שכז):

"וא"ת מה תקנה יעשה ראובן זה כדי שיוכל לקיים מצוות פרייה ורבייה יש לו תקנה שפייס אותה בדברים שדרך הנשים אשר כגילה להתפייס כגון להוסיף על כתובתה או לקנות לה מלבושים או להתנות לה שלא יכנוס צרה בתוך

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבית עמה וכיוצא בדברים שדרך הנשים להתפייס ואם לא נתפייסה אנוס הוא דלאו תרקבא דדינרי יהיב לה כדאמרינן התם הילכך אם לא נתפייסה מתירין לו שבועתו ואפילו עומדת וצווחת דאנוס הוא וכן העליתי באותה תשובה.

יש להדגיש כי גם הריב"ש בתשובה הנ"ל כתב שהפיצוי יהיה "לפי מראה עיני בית הדין". וכן כתב בשו"ת משפטי עוזיאל (אבן העזר סימן צו).

טעם נוסף לפסיקת פיצויים כתב הרב אברהם פאלאג'י והוא שאלו הם דמי בושת:

"הוא אדם חשוב ועשיר גדול והיא עקרת הבית ומגיע לה בושת בגירושין אלו בהיפרדה מהיכל מלך והוי לה בזיון גדול ובושת מרובה וצורה דגופה צריך לתת לה ממון הרבה, דהכל לפי המתביישת שהיא אשה גדולה וחשובה, והגם דבעלה לא מכוין לביישה כי אם לקיים מצות עשה, וכגון דא פסק הטור [חו"מ] ז"ל בסימן תכ"א, אין חייבין על הבושת עד שיכוין לביישו [...] מכל מקום. כיון שהגורם בושתה הוא על ידו ובסיבתו ובקום עשה עשה לה בושת זו. עליו לשלם הבושת לפי המתביישת."

טעם רביעי מביא הרב ד"ר זרח ורפהטיג למתן פיצויים לאישה: כיוון שבמשך שנות הנישואין תרמה האישה את חלקה למשק הכלכלי ולפרנסת הבית, הרי היא שותפה לנכסים. לפיכך עם סיום הנישואין עליה לקבל פיצוי עבור חלקה זה.

כל זאת עד שמדינת ישראל חוקקה את חוק יחסי ממון בין בני זוג תשל"ג – 1973.

על פי חוק זה מקבלת האישה סכומי כסף מכוח חוק זה ושלא על פי ההלכה. משחוקק החוק חדלו בתי הדין לפסוק פיצויי גירושין כנוהג וכדבר שבשגרה. ראה פסק ביה"ד הגדול, (פד"ר יב עמוד 124): "הבעל יצא ידי חובתו בתשלום פיצויים בזה שהיא תקבל את חצי רכושו."

על כן אין להסתמך בנושא זה על פד"רים שקדמו לחוק יחסי ממון בין בני זוג. מה גם שכל ארבעת הטעמים הנ"ל אינם שייכים בנידון דידן: הצדדים התגרשו זה מכבר, אין רכוש משותף שאותו צברה האישה לטובת בני הזוג. דמי הבושת הנלוות לנסיבות הגירושין הם החיוב שחייב הגרוש את עצמו – שלוש מאות אלף ש"ח.

ד. הוצאות רפואה

מלבד סך שלוש מאות אלף ש"ח בהם התחייב הבעל בהסכם הממון, הגרושה תובעת דמי רפואה. לדבריה נגרמו לה נזקים נפשיים עקב מעשיו החמורים של הגרוש.

ביה"ד דוחה את התביעה משני טעמים:

1. לא הוכח כי לאישה נזקים נפשיים, ולא כאלו שנוצרו מהתנהגות הגרוש.
2. תביעה זו במהותה היא תביעת נזיקין אשר ספק אם לביה"ד סמכות לדון בה.

ה. תביעה להשבת משיכה בסך 45,000 ש"ח

כל אחד מהצדדים תובע השבת סכום זה. מכוון שהן הגרוש והן הגרושה משכו מהחשבון המשותף סכום זהה הרי שהסכומים מקוזזים זה את זה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ו. תביעות הודיות ביחס לדירות

ב"כ הגרושה מבקש להחיל את סעיף 8 לחוק יחסי ממון ביחס לשתי דירות. לטענתו החלוקה צריכה להיות שבעים אחוזים לגרושה ושלושים אחוזים לגרוש.

1. הדירה בקפריסין התורכית ב[...] נקנתה על ידי הגרוש לפני שהצדדים נישאו (בנישואים אזרחיים). האישה מודה שהגרוש לבדו שילם תמורת הדירה סך חמישים אלף פאונד.

ביה"ד דוחה את תביעת ב"כ הגרושה משתי סיבות.

1. חוק יחסי ממון אינו חל על נכסים שהיו למי מהצדדים קודם לנישואין.

2. הגמרא מסכת כתובות דף קא אומרת ביחס לנכסי אישה:

"תני תנא קמיה דרב נחמן: זינתה, הפסידה בלאותיה קיימין. א"ל: אם היא זינתה, כליה מי זנאי? תני: לא הפסידה בלאותיה קיימין. אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן: זו דברי רבי מנחם סתימתאה, אבל חכמים אומרים: זינתה, לא הפסידה בלאותיה קיימין."

ובפסקי דין רבניים מתוך המאגר המקוון (פס"ד י):

"אשה מורדת אינה מפסידה את רכושה שלה, וממילא אף לא את חלקה ברכוש המשותף לה ולבעלה (בהבחנה מענין המתנות שנתן לה בעלה וכן הכתובה). כמו כן, אף אשה שבגדה בבעלה אינה מפסידה את רכושה שלה. וכפי שנאמר במסכת כתובות (דף קא ע"ב)."

גם אישה שמעשיה גרועים לא מאבדת את רכושה. וכשם שזו ההלכה לגבי ממון האישה, זו ההלכה ביחס לממונו של הבעל. אי לכך ביה"ד אינו מחיל בנידון זה את סעיף 8 בחוק יחסי ממון.

יש לציין שבית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ נקט גם הוא בדרך זו. ראה תמ"ש 8928/06.

2. הדירה ברחוב [ב'].

א. תביעת ב"כ הגרושה לחלוקה שאינה שוויונית בדירה זו נדחת מהסיבות שנימנו בסעיף הקודם.

ב. ב"כ הגרוש תובע סך חמישים אלף דולר אמריקאי אותם שילם במזומן לקבלן. קודם לנישואי הצדדים (בנישואים אזרחיים) הייתה בבעלות הצדדים דירה בחלקים שווים ברחוב [פ']. דירה זו נמכרה בתאריך [...] למנינם. לאחר מכן רכשו הצדדים דירה ברחוב [ב']. הבעל כמעמדו אז השלים מכיסו סך חמישים אלף דולר אמריקאי במזומן אותם שילם לדבריו לקבלן. דירה זו נמכרה ושוויה חולק בין הצדדים.

תביעת הגרוש נדחת. אין אנו נזקקים לכוונת שיתוף במקום שקיים שיתוף בפועל. מכיוון שהדירה שנרכשה נרשמה על שם שני הצדדים, כל מה שהושקע ברכישתה שייך לשניהם.

ז. תביעה להשבת כספי הלוואה

הגרוש טוען כי הלווה לאישה סכומי כסף העולים לסך 704,834 ש"ח. הגרוש תובע החזרת סכומים אלו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ביה"ד קובע כי הסכומים כפי שפורטו בפרוטוקולים בשלושת הדיונים לא הועברו כהלוואה אלא כדרך העולם בין בני זוג. במשך הדיונים הודה הגרוש כי אין לו מסמכים על סכומים אלו או על היותם הלוואות שנועדו להשבה.

מסקנות

- א. הגרוש חייב סך שלוש מאות אלף ש"ח ואותם עליו להעביר לגרושה. על הגרוש וב"כ להודיע לביה"ד תוך שבעה ימים את אופן התשלום.
- ב. הבעל פטור מתשלום פיצויים ודמי רפואה.
- ג. הדירה בקפריסין שייכת לגרוש בלבד.
- ד. הגרושה פטורה מהשבת כספים שנתבעו על ידי הגרוש.

הרב אריה אוריאל

מצטרפים למסקנות.

הרב שלמה שפירא – אב"ד הרב אברהם מייזלס

נפסק כאמור.

ניתן ביום כ"ד בשבט התשע"ז (20.2.2017).

הרב שלמה שפירא – אב"ד הרב אברהם מייזלס הרב אריה אוריאל